

STRESZCZENIE ODCZYTU „Warszawska Szkoła Matematyczna 1918-1939”

prof. Stefana Jackowskiego (UW)

Gdy Polska odzyskiwała niepodległość po rozbiorach trzej młodzi profesorowie UW, Zygmunt Janiszewski, Stefan Mazurkiewicz i Waław Sierpiński stworzyli wizjonerską koncepcję jak w krótkim czasie dołączyć do światowej czołówki badań matematycznych. Ich plan polegał na podjęciu rodzącej się wówczas tematyki z zakresu logiki matematycznej, teorii mnogości i topologii, a także prekursorskim pomysłem stworzenia pierwszego w świecie specjalistycznego czasopisma matematycznego *Fundamenta mathematicae*, publikującego prace z tych dziedzin. W krótkim czasie zdołali przyciągnąć do nowej tematyki wielu utalentowanych studentów, a do czasopisma także poważnych zagranicznych autorów. Seminarium Matematyczne UW przy ul. Oczki 3, z bogatą biblioteką, stało się mekką polskich matematyków. W latach 1918-39 doktorat z matematyki na UW otrzymało ok. 40 osób, z których co najmniej 1/3 to uczeni, których osiągnięcia do dziś znane są w całym matematycznym świecie. Nie brak było krytyków jednostronnego kierunku badań, którzy uprawiając bardziej klasyczną matematykę też osiągnęli ogromne sukcesy. Matematyka warszawska wiele zawdzięczała bliskim kontaktom z ośrodkiem we Lwowie. W wykładzie prześledzimy konsekwentną realizację strategii, która w latach 1918-39 doprowadziła warszawską matematykę z niebytu do światowego poziomu, oraz o tym jak pogarszająca się w latach 1930-tych atmosfera w kraju i w Europie, a następnie II wojna światowa zniszczyły warszawską szkołę, której odbudowę po wojnie podjęli ci nieliczni którzy przeżyli i pozostali w kraju. Wykład będzie także zaproszeniem do podjęcia pogłębionych badań nad tym ciekawym epizodem w historii nauki i Uniwersytetu Warszawskiego.